

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
РОЗДІЛ І. УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ДЕРЖАВНІСТЬ І ПРАВО: СПРОБА РОЗБУДОВИ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ Й ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ (1917–1921(23) рр.)	11
<i>Держава і право в Україні доби Української Центральної Ради («Перша УНР»)</i>	<i>12</i>
Утвердження УЦР як легітимного органу політичного представництва українського народу	14
Органи центральної влади та управління	17
Організація місцевої влади й самоврядування	25
Судова система	30
Правоохоронні органи	34
Військове будівництво	37
Особливості законодавчого процесу	41
Конституційне законодавство	45
Формування галузевого законодавства у сфері цивільно-правового регулювання	51
Кримінальне й кримінально-процесуальне законодавство	56
Держава і право в Україні доби Гетьманату — «Української Держави» гетьмана П. Скоропадського	61
Проголошення «Української Держави»	62
Органи центральної влади та управління	64
Організація місцевої влади й самоврядування	69

Судова система	73
Правоохоронні органи	79
Військове будівництво	82
Особливості законодавчого процесу	85
Конституційне законодавство	88
Особливості цивільно-правового регулювання	90
Кримінальне законодавство	94
Держава і право Української Народної Республіки доби Директорії («Друга УНР»)	99
Особливості державотворення в Україні періоду Директорії УНР	100
Органи центральної влади та управління	103
Організація місцевої влади й самоврядування	111
Судова система	114
Правоохоронні органи	116
Військове будівництво	120
Особливості законодавчого процесу та законодавчої техніки	123
Конституційне законодавство	126
Особливості цивільно-правового регулювання	128
Кримінальне та кримінально-процесуальне законодавство	132
Держава і право Західноукраїнської Народної Республіки (1918–1923 рр.)	139
Організаційно-правові передумови утворення	141
Вищі органи державної влади і управління	143
Організація місцевої влади і самоврядування	150
Військове будівництво	153
Судова система	156
Правоохоронні органи	160
Конституційне законодавство	163

Основні напрями й результати законодавчої діяльності	167
<i>Запитання для самоконтролю знань</i>	170
<i>Рекомендовані джерела та література</i>	171

РОЗДІЛ II. ДЕРЖАВА І ПРАВО НА ЗАХІДНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ ДОБИ ОКУПАЦІЇ: МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД ТА ДРУГА СВІТОВА ВІЙНА (1920-ті — середина 1940-х рр.) 174

Держава і право на західних українських землях добы міжвоєнної та воєнної окупації 175

Входження західноукраїнських земель до складу міжвоєнної Польщі	175
--	-----

Утворення та основні риси державно-політичного устрою міжвоєнної Польщі	178
--	-----

Каральний апарат та джерела права міжвоєнної Польщі в галицьких та волинських землях	185
---	-----

Національна політика Польської держави та соціально-політичне становище українців	189
--	-----

Входження до складу міжвоєнної Румунії етнічних українських земель	194
---	-----

Основні риси державно-політичного устрою міжвоєнної Румунії	197
--	-----

Румунський каральний апарат на землях Північної Буковини та Бессарабії	201
---	-----

Національна політика Румунської держави та соціальне становище українців	204
---	-----

Утворення Чехо-Словацької республіки (ЧСР) та входження до її складу Закарпаття	209
--	-----

Державно-правові засади статусу Підкарпатської Русі та її адміністративно-політична організація	212
--	-----

Чехословацька політика щодо Закарпаття, забезпечення ЧСР політичних прав закарпатських українців	217
---	-----

Реалізація конституційних прав автономії Закарпаття. Карпатська Україна	222
--	-----

Ідеологічні засади та інституційні форми окупаційних режимів в Україні в роки Другої світової війни 230

Адміністративно-територіальне розчленування України, ідеологічні та організаційні засади встановлення німецького окупаційного режиму	230
Органи місцевої адміністрації у підпорядкуванні німецького військового командування	233
Цивільні німецькі адміністративні окупаційні утворення	235
Судівництво та репресивно-каральний апарат на українських землях у роки німецької окупації	241
Румунська окупаційна адміністрація	245
Особливості угорського окупаційного режиму	248
Організаційно-правові основи діяльності українського повстанського руху	251
Передумови формування й розгортання українського повстанського руху	251
Організація українських націоналістів (ОУН) як політична організація в структурі українського повстанського руху	255
Українська Повстанська Армія (УПА) як військове формування в структурі українського повстанського руху	259
Організаційно-правові засади державотворчої діяльності українського національного Руху Опору ОУН і УПА	263
Українська Головна Визвольна Рада (УГВР) як національний координаційний надпартійний орган повстанського руху	267
<i>Запитання для самоконтролю знань</i>	<i>274</i>
<i>Рекомендовані джерела та література</i>	<i>275</i>
РОЗДІЛ III. РАДЯНЬСКА ДЕРЖАВА І ПРАВО В УКРАЇНІ (1917–1991 рр.)	277
Становлення в Україні радянської державності і права (1917–1922 рр.)	278
Виникнення радянської державності, початок радянзації України	278
Конституційно-правове оформлення радянської форми державності в Україні	284
Організація конституційних органів державної влади	287

Основні засади радянського виборчого права	292
Створення позаконституційного механізму державного управління радянською Україною	293
Створення в Україні радянських каральних структур — міліції та органів державної безпеки	298
Створення в Україні радянської судової системи	303
Формування основ системи радянського права в Україні	307
Питання суверенітету УСРР в контексті правових взаємовідносин між радянськими Україною і Росією	315
Союзний договір 1922 р.: історико-правова оцінка	318
Закріплення в Україні радянської державності і права (1923–1929 рр.)	322
Державно-правовий статус УСРР у складі Союзу РСР	322
Законодавче забезпечення та інститути реалізації радянської політики українізації	326
Розвиток адміністративно-політичного устрою УСРР	328
Реорганізація органів захисту «завоювань революції» — внутрішніх справ, міліції та державної безпеки	330
Створення та діяльність органів радянської прокуратури	335
Реорганізація судового устрою. Організація адвокатури	338
Розвиток конституційного законодавства	343
Перша кодифікація законодавства УСРР	346
Тенденції розвитку основних галузей права УСРР	349
Радянська державність і право в Україні у період сталінського тоталітарно-репресивного режиму (1930-ті — початок 1950-х рр.)	359
Розвиток тенденції централізації та уніфікації державної влади УСРР–УРСР у 1930-ті рр.	359
Організація органів місцевої влади	365

Індустріалізація і зміни у соціально-правовому становищі робітництва	370
Соціально-правове становище колгоспного селянства	374
Голодомор 1932–1933 рр. в Україні у правовій оцінці	380
Організаційна структура та особливості діяльності радянських силових репресивно-каральних органів	385
Законодавче регулювання організаційної побудови і діяльності органів прокуратури	393
Правові засади централізації судової системи	398
Організаційно-структурні зміни кримінально-виконавчої системи	405
Оновлення конституційного законодавства	408
Суспільно-політичне тлумачення радянської правової ідеології та особливості джерел права	411
Основні риси законодавчого врегулювання майнових відносин	415
Створення законодавчих інструментів забезпечення всеосяжного (тотального) контролю над суспільним життям	422
Правові основи входження Західної України до складу СРСР–УРСР	431
Правові засади радянзації Західної України	435
Приєднання до складу СРСР–УРСР та радянська Північної Буковини і Бессарабії	441
Перебудова державного механізму СРСР (УРСР) на воєнний лад (1941–1945 рр.)	447
Особливості правотворчості та основні зміни радянського законодавства воєнного часу	453
Входження до складу СРСР–УРСР та особливості радянзації українського Закарпаття	459
Повоєнні зміни у державно-політичній системі та організації правоохоронних органів УРСР	464

Особливості розвитку окремих галузей радянського права у повосний період сталінщини	469
Радянська держава і право в Україні періоду кризи соціалізму (середина 1950-х — початок 1990-х рр.)	473
Еволюція державно-правового статусу УРСР	473
Система органів державної влади	480
Органи державного управління	488
Силіві правоохоронні та каральні органи — держбезпеки, міліції і виконання покарань	494
Судово-прокурорські органи, адвокатура та нотаріат	505
Розвиток конституційного законодавства	513
Друга комплексна кодифікація законодавства УРСР	519
Основні риси розвитку окремих галузей законодавства	524
<i>Запитання для самоконтролю знань</i>	<i>537</i>
<i>Рекомендовані джерела та література</i>	<i>538</i>
РОЗДІЛ IV. ДЕРЖАВА І ПРАВО НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ	540
Становлення незалежної держави й національної правової системи України (1991–2013 рр.)	541
Нормативно-правове забезпечення процесу становлення незалежної української національної державності	541
Організація державної влади й управління	548
Судові та правоохоронні органи	559
Формування національної правової системи	564
Держава і право України в умовах соціально-політичних трансформацій (2014 — поч. 2022 рр.)	572
Виклики української державності: російська агресія, національна безпека, законодавство воєнного часу та міжнародна підтримка	573
Політичні зміни, реформа децентралізації та стратегічні орієнтири зовнішньої політики	577

Євроінтеграція як рушійна сила трансформації держави і права України	580
Реформи у сферах судочинства, правоохоронної діяльності та антикорупційної політики	583
<i>Запитання для самоконтролю знань</i>	<i>586</i>
<i>Рекомендовані джерела та література</i>	<i>587</i>
ПІСЛЯМОВА	588